

**Вищий навчальний заклад «Приватне акціонерне товариство
«Львівський інститут менеджменту»
Кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу**

СИЛАБУС

«АНТИКРИЗОВІ СТРАТЕГІЇ»

рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	073 «Менеджмент»
освітньо-професійна програма	«Менеджмент організацій і адміністрування»
кількість кредитів ЄКТС	4 (120 год.)
форма навчання	очна (денна), заочна
компонент освітньо-професійної програми	нормативна
цикл підготовки	професійний
мова викладання	українська

Керівник курсу:

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, вчене звання	Кульчицький Іван Іванович, кандидат економічних наук
Контактний телефон	098-251-12-71; 050-672-07-62
E-mail:	kivanlviv@gmail.com
Адреса викладання дисципліни	вул. Ліська, 16, м. Львів, 79018 кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу Львівський інститут менеджменту
Дні занять	згідно діючого розкладу занять
Графік консультацій	згідно графіку консультацій

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни (модуля)

Кількість кредитів 4 / 120 год., із них:

Лекції (год.) – 20

Семінарські заняття (год.) – 0

Практичні заняття (год.) – 20

Самостійна робота (год.) – 80

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

Актуальність дисципліни обумовлена об'єктивним характером системних змін в Україні, демократичною сутністю суспільних перетворень, що зумовлюють необхідність проведення низки реформ і спеціальних програм у пріоритетних сферах розвитку держави. Це потребує розробки антикризових технологій, спрямованих на усунення причин кризових явищ у системі державного управління на основі оптимізації взаємодії між громадянським суспільством, владою та бізнесом, де кожна сторона має свою зону відповідальності. Тому найактуальнішим питанням сьогодення є розробка і реалізація ефективних механізмів антикризового управління соціально-економічними процесами з урахуванням ресурсних обмежень, що передбачає застосування різноманітних наукових підходів.

Мета – формування системи професійної компетенції (знань, практичних вмінь та навичок) щодо управління у кризових ситуаціях в публічному секторі, розв'язання складних завдань стратегічного антикризового менеджменту в публічному управлінні, організації системи антикризового управління, адекватної вимогам сучасної ринкової економіки та завданням державної політики.

Основні завдання:

- формування навичок критичного наукового аналізу сучасних наукових концепцій і теорій антикризового управління;
- підвищення рівня управлінської компетенції за допомогою набуття спеціальної підготовки в сфері антикризового менеджменту публічного управління;
- оволодіння методологією антикризового управління в публічному секторі з урахуванням глобалізаційних викликів та сучасних ринкових умов господарювання;
- оволодіння методами, техніками та технологіями розробки стратегії антикризового управління в публічному секторі;
- формування навичок з нормативно-правового та організаційного регулювання антикризового управління в публічній сфері.

Навчальний контент

№ з/п	Теми	Результати навчання
1.	Поняття кризи та класифікація кризових явищ	Знати: - основні теоретичні концепції, предмет, методи, завдання науки антикризового управління в публічному секторі;
2.	Практика та досвід державного антикризового регулювання	- принципи, форми та методи організаційно-нормативного забезпечення антикризового управління в публічному секторі; - основні принципи, механізми розробки та реалізації державної антикризової політики;
3.	Методи та організація моніторингу в антикризовому менеджменті	- основні засади формування та реалізації антикризової стратегії згідно із цілями сталого розвитку; - зарубіжні практики антикризового управління у публічному секторі;
4.	Стратегічні цілі і завдання антикризового менеджменту.	- сучасні підходи та інструменти виявлення, запобігання та нівелювання кризових явищ; - принципи та інструменти здійснення моніторингу кризових

5.	Антикризовий менеджмент в системі публічного управління.	явищ складних соціально-економічних систем; - алгоритм прийняття управлінських рішень у кризовій ситуації; Уміти: - абстрактно мислити, аналізувати й синтезувати інформацію, отриману в процесі моніторингу кризових явищ складних соціально-економічних систем ;
6.	Антикризове управління в умовах модернізації публічного управління.	- використовувати сучасні методи обробки й інтерпретації інформації під час наукових досліджень та інноваційної діяльності щодо антикризового управління в публічному секторі;
7.	Особливості антикризового управління регіоном та економічна безпека.	- нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті управлінські рішення у процесі антикризового управління; - займатися саморозвитком, самореалізацією у процесі аналізу та підготовки професійної документації стосовно розробки та реалізації антикризових заходів;
8.	Концептуальні підходи до формування системи антикризового управління в органах державної влади та місцевого самоврядування.	- володіти арсеналом ефективних антикризових прийомів (інструментів), які дають змогу діагностувати, нівелювати кризові явища та розробляти антикризову стратегію (програму) в публічному управлінні та адмініструванні; - здійснювати комунікацію на різних рівнях відповідно до вимог моралі та професійної етики; - аналізувати й оцінювати державну антикризову політику та представляти результати її реалізації на державному, регіональному, місцевому рівнях;
9.	Специфіка управління персоналом органів влади та прийняття управлінських рішень в умовах кризових явищ.	- застосовувати інструменти антикризового регулювання процесів розвитку територій та управління антикризовими програмами на регіональному та місцевому рівнях; - формувати проекти антикризових стратегій та концепцій в публічному секторі; - визначати цілі, завдання та інструменти антикризового управління території на різних рівнях з урахуванням специфіки соціально-економічного та політичного розвитку, розробляти рекомендації щодо формування стратегії і тактики державної політики антикризового управління територіями; - приймати обґрунтовані рішення в складних, непередбачуваних та кризових умовах, діяти соціально відповідально та свідомо.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Навчальна та робоча програми.
2. Навчальний посібник, підручник, курс лекцій, презентації.
3. Методичні рекомендації до семінарських занять із курсу.
4. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
5. Завдання для контрольних робіт та питання на залік.

Компетентності та результати навчання згідно ОПП, формуванню яких сприяє дисципліна

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
----	--

Загальні компетентності:

ЗК 01	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 02	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК 03	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК 06	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 07	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 08	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності:

СК 01.	Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
СК 02.	Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.
СК 04	Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.
СК 09	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
СК 10	Здатність до управління організацією та її розвитком.
СК 11	Здатність до критичного аналізу і синтезу, оцінки нових ідей щодо інноваційних та інвестиційних можливостей діяльності підприємства, установи чи організації.
СК 12	Здатність знаходити та оцінювати ринкові можливості на зовнішніх ринках.
СК 13	Здатність аналізувати і розв'язувати завдання щодо регулювання міжнародних економічних відносин.
СК 14	Здатність розробляти та запроваджувати сучасні форми і методи діяльності суб'єкта публічної сфери і його підрозділів, оптимізації його структури, виходячи із змісту сучасних управлінських технологій.
СК 15	Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати.

Програмні результати навчання:

ПРН 01.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
ПРН 02	Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
ПРН 03	Проектувати ефективні системи управління організаціями
ПРН 04.	Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.
ПРН 05.	Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.
ПРН 06.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
ПРН 08	Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.
ПРН 09.	Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

ПРН 13	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).
ПРН 14.	Вміти забезпечувати ефективну розробку та управління інноваційними та інвестиційними проектами.
ПРН 15	Здатність застосовувати принципи, підходи та методи управління формуванням та використанням потенціалу підприємства.
ПРН 17.	Здатність забезпечувати ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства, аналізувати ситуацію на світовому ринку товарів і послуг.
ПРН 18	Вміти виявляти ключові характеристики міжнародних економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
ПРН 19	Планувати і проводити наукові дослідження, демонструвати результати наукових робіт та готувати їх до оприлюднення.

Політика оцінювання

Політика оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється з дотриманням принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи слід здавати у зазначені терміни. За порушення термінів здачі завдань знижується бал. Перескладання підсумкового контролю відбувається із дозволу навчального відділу за наявності поважних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час проміжного та підсумкового контролю заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно із погодженням викладача. За відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування по темі лекції / практичного заняття.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: базові знання з дисциплін: «Менеджмент», «Маркетинг», «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Економічний аналіз», що необхідні для опанування компетентностями.

Постреквізити: знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни, будуть використовуватись при проходженні переддипломної практики, написанні кваліфікаційної роботи та у практичній діяльності.

Рекомендована література

Базова:

1. Адамська О. Антикризове управління в контексті реагування на регіональні виклики: теоретико-методологічний аспект. *Ефективність державного управління*. 2018. Вип. 2 (55). Ч. 1. С. 30-38.
2. Белай С.В. Державні механізми протидії кризовим явищам соціально-економічного характеру: теорія, методологія, практика : монографія. Харків : Вид-во НАНГУ, 2015. 349 с.
3. Бліщук К. Управління розвитком території: економічні аспекти. *Ефективність державного управління*. Ч.2 2018. Вип.1(54). С. 217-224.
4. Васильців Т.Г. Фінансові механізми та інструменти подолання дисбалансів соціально-економічного розвитку України: монографія. Ред. Т.Г. Васильців. Львів: Ліга-Прес, 2016. 596 с.
5. Ватченко О.Б., Шаранов Р.С. Генезис поняття «криза» у розвитку соціально-економічних систем. *Бізнес-навігатор*. 2019. Випуск 6.1. № 1 (56). С.147-153.
6. Давиденко В.В. Використання превентивного антикризового управління в діяльності підприємств. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2016. №13. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/viewFile/80333/75975>
7. Євразійський стандарт антикризового управління проєктами. URL: www.epmc.ru/docs/ESUP_K_AKPM_090321_02.pdf
8. Жаліло Я.А., Кононенко К.А., Яблонський В.М. [та ін.] Системна криза в Україні: передумови, ризики, шляхи подолання. Аналітична доповідь. За заг. ред. Я.А. Жаліла. Київ: НІСД, 2014. 132 с.
9. Желюк Т.Л. Регіональний розвиток: нові підходи до антикризового управління. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2017. №2. С. 19-36.
10. Зверяков М.І., Зверяков А.М. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів: монографія. Одеса: ОНЕУ, 2015. 418 с.
11. Карташов Є.Г. Децентралізація влади та перспективи розвитку регіональних стратегій. *Теорія і методика управління освітою*. 2017. № 1(19). URL: <http://umo.edu.ua/elektronne-naukove-fakhove-vidannja-teorija-ta-metodika-upravlinnja-osvitoju>
12. Карташов Є.Г. Реалізація державних та громадських заходів у сфері забезпечення екологічної безпеки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 10. С. 46-49.
13. Кучінка Т.В. Теоретичні аспекти вивчення феномену економічної кризи. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2015. №1(3). С. 29-34.
14. Ладанюк А.П., Луцька Н.М., Кишенько В.Д., Власенко Л.О., Іващук В.В. *Методи сучасної теорії управління*. Київ: Ліра-К, 2018. 368 с.
15. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством в умовах економіки знань та інтелектуалізації менеджменту. *Економічний форум*.

2016. № 1. С. 161-170. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2016_1_25
16. Малий І.Й., Власенко М.М. Результативність управління публічним сектором в умовах нестабільності. *Економіка та держава*. 2017. №12. С. 33-37.
 17. Маркіна І.А., Мохаммед Авад Аль Ширафі. Адаптація концепції сталого розвитку в практику державного антикризового управління охороною здоров'я. *Часопис економічних реформ*. 2016. №4. С. 29-33.
 18. Медвідь В.Ю. Сутнісно-змістовні характеристики антикризового управління соціально-економічними процесами в регіонах України. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2018. № 12. С. 160-169.
 19. Мостенська Т.Л., Юрій Е.О. Інструменти антикризового управління. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Том.4. №1. С.64-72.
 20. Петрук І.П. Підвищення інституційної спроможності держави у використанні прогностичного інструментарію для попередження та нівелюванні кризових явищ. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2017. Частина 2. Випуск 37(2). С. 79-83.
 21. Сіденко В. Структурні трансформації у світовій економіці: виклики для України : аналітична доповідь. Київ: Заповіт, 2017. 182 с.
 22. Сталый розвиток – ХХІ століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2018: колективна монографія. За ред. проф. Хлобистова Є.В. Київ, 2018. 668 с.
 23. Федулова С.О. Оцінка регіонального розвитку на основі нормативної динамічної моделі еталонного режиму функціонування регіональної соціально-економічної системи. *Інноваційна економіка*. 2017. №3-4 (68). С.104-117.
 24. Чинники і тренди економічного зростання в Україні: колективна монографія. За ред. д-ра екон. наук М.І. Скрипниченка; НАН України, ДУ «ІЕТ екон.та прогнозування НАН України». Київ, 2018. 386 с.
 25. Кульчій І.О. Антикризове управління: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 120 с.
 26. Монастирський Г.Л., Попович Т.М. Антикризове управління : навч. посіб. Тернопіль : Крок, 2015. 180 с.

Додаткова:

27. Методика оцінки міжрегіональної та внутрішньо регіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 р. №476. Урядовий портал / Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/216924251>
28. Про державну службу : закон України від 10.12.2015 р. №889-VIII. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 24.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.
29. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
30. Про затвердження Порядку та Методики проведення моніторингу та оцінки

результативності реалізації державної регіональної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 р. №856. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 17.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2015-%D0%BF#Text>

31. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 08.09.2005 р. №2850-IV. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15#Text>

Інформаційні ресурси

- 32.Бібліотека імені Вернадського. URL : <http://w.w.w.nbuv.gov.ua/> Бібліотека ім. В. Вернадського
- 33.Українська електронна бібліотека. URL : <http://w.w.w.biblioteka.org.ua>
- 34.Сайт Кабінету Міністрів України. URL : www.kmu.gov.ua офіційний
- 35.Сайт Державної служби статистики України. URL : www.ukrstat.gov.ua
- 36.Портал Верховної Ради України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>